

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.270/3
van 8 oktober 2021

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme ‘houdende vastlegging van de tabel betreffende de hoeveelheid aardgas die de huishoudelijke afnemer nodig heeft om tot het einde van de winterperiode te beschikken over een minimale verwarming van de woning’

Op 5 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende vastlegging van de tabel betreffende de hoeveelheid aardgas die de huishoudelijke afnemer nodig heeft om tot het einde van de winterperiode te beschikken over een minimale verwarming van de woning’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 7 oktober 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 oktober 2021.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“De [spoedeisendheid] van deze adviesvraag kan worden gemotiveerd door de omstandigheid dat de minister bevoegd voor energie de in hoofding vermelde tabel pas kan vastleggen nadat de federale regulator CREG de te gebruiken tarieven heeft bepaald. Het gaat daarbij om het sociaal tarief aardgas en om het tarief voor niet-beschermde klanten beleverd door de aardgasnetbeheerder. Deze worden sinds 2020 niet langer semestrieel maar trimestrieel bepaald waardoor ze voor het vierde trimester van 2021 pas eind september bekend zijn. De regelgeving voorziet in een toepassingsperiode van de minimale levering aardgas die loopt van november tot en met maart. Bijgevolg is de periode tussen de mogelijke bepaling van de kost en de start van de toepassing van de maatregel beperkt tot een maand.

Bovendien werd recent bij besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen en de energielening de mogelijkheid ingevoerd om aan de aardgasnetbeheerder voor de uitvoering van deze maatregel die een financiële openbardienstverplichting vormt vanaf 2021 een vergoeding toe te kennen binnen de perken van de daarvoor op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en het Energiefonds beschikbare middelen die de minister van energie daartoe reserveert. Gelet op de daarmee samenhangende budgettaire impact richtte ik mij voor advies tot de Inspectie van Financiën. Op 4 oktober 2021 bekwam ik een gunstig advies.

Gelet op de korte resterende termijn tot de start van de toepassingsperiode en de omstandigheid dat de tabel niet eerder kon worden opgemaakt, roep ik voor de verstrekking van het advies van de Raad van State de [spoedeisendheid] in.

Een bijkomende reden om de [spoedeisendheid] in te roepen is de substantiële stijging van de aardgasprijs in de afgelopen maanden die heel wat huishoudens die verbruiken via een budgetmeter wellicht zwaar zal treffen in de wintermaanden. In deze uitzonderlijke omstandigheden is het van groot belang de maatregel van de minimale levering die tussenkomt wanneer gezinnen zonder verwarming dreigen te vallen vanaf 1 november tijdig te kunnen opstarten en de OCMW's die de aanvragen behandelen op voorhand te kunnen inlichten.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme strekt tot het vaststellen van de tabel bedoeld in artikel 5.4.7, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010, waarin de hoeveelheid aardgas wordt bepaald die een huishoudelijke afnemer nodig heeft om tot het einde van de winterperiode te beschikken over een minimale verwarming van de woning, en het daarmee corresponderende bedrag dat per veertien kalenderdagen kan worden opgeladen in de aardgasbudgetmeter van de afnemer met een reëel probleem van energiearmoede, om tot het einde van de periode van 1 november tot en met 31 maart te beschikken over een minimale verwarming van de woning.

RECHTSGROND

4.1. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 5.4.7, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010.

4.2. Voor die bepaling wordt blijkens de aanhef dan weer rechtsgrond gezocht in de artikelen 4.1.22, 6.1.1 en 6.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, van het Energiedecreet vormt de rechtsgrond voor het opleggen van sociale openbardienstverplichtingen aan de distributienetbeheerders waarvan de minimale levering van aardgas via de aardgasbudgetmeter deel uitmaakt, terwijl artikel 4.1.22, tweede lid, van het Energiedecreet de rechtsgrond vormt voor het bepalen van de vorm van de medewerking van de gemeenten en de OCMW's aan de uitvoering van de voormelde regeling inzake openbardienstverplichtingen. In dit geval bepalen de OCMW's op basis van de tabel waarin de ontworpen regeling voorziet, de kost van de hoeveelheid aardgas, die de huishoudelijke afnemer per veertien kalenderdagen nodig heeft.

Artikel 6.1.1 van het Energiedecreet bevat als dusdanig geen delegatie, en kan dus op zich geen rechtsgrond vormen.

Aangezien het ontwerp deel uitmaakt van een regeling om de gastoevoer te garanderen in omstandigheden waarin een gewoon leveringscontract wegens wanbetaling kan worden beëindigd, kan wel aanvullend rechtsgrond worden gevonden in artikel 6.1.2, § 1, derde lid, van het Energiedecreet.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTBijlage 1 (lees: bijlage)

5. Gelet op artikel 5.4.7, derde lid, van het Energiebesluit moeten in de tabel de woorden “per halve maand” telkens worden vervangen door de woorden “per veertien kalenderdagen”.¹

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

¹ Uit de toelichting in de tabel blijkt overigens dat er een omrekening gebeurt naar een kostprijs per dag, zodat het verschil tussen opeenvolgende periodes van veertien dagen en de periode van 1 november tot en met 31 maart kan worden opgevangen.